

HETEROTOPIA
centre d'estudis d'acció i participació

Autodiagnòstic urbanístic Centre d'Alcoi

Heterotopia –Centre d'Estudis d'Acció i Participació som un grup de professionals amb experiència en pràctiques comunitàries. Ens plantegem les identitats col·lectives i el seu empoderament mitjançant diferents metodologies de participació ciutadana abordades de forma multidisciplinar.

Comptem amb un equip multidisciplinari de professionals de la participació en diferents àrees (economia, educació, intervenció social, sociologia i art) la qual cosa ens permet tindre una visió àmplia i integral del procés i de la seua implementació.

El nostre enfocament sobre la participació es fa des de la cultura, fent ús de la creativitat, contextualitzant i reinventant eines que faciliten la participació d'un màxim de beneficiaris, actuant sobre les identitats col·lectives.

<http://heterotopia.net/>

A requeriment del grup municipal Guanyar Alcoi, proposem un procés d'autodiagnòstic sobre el desenvolupament urbanístic del centre d'Alcoi.

Què és un AUTODIAGNÒSTIC?

Un autodiagnòstic consisteix a identificar les necessitats i propostes de millora dels habitants d'un barri o d'una població sobre el seu entorn. Un procés on s'involucren totes les àrees del municipi i on intervenen tècnics, regidors i regidores, associacions i ciutadania.

Des del Centre d'estudis Heterotopia plantegem una manera d'abordar el procés des de l'anomenada *Investigació Acció-Participativa* (I.A.P.), un mètode d'estudi i acció de tipus qualitatiu que busca obtenir resultats fiables i útils per a millorar situacions col·lectives, basant la investigació en la participació dels propis col·lectius. El nostre enfocament sobre la I.A.P. es fa des de la cultura, fent ús de la creativitat, contextualitzant i reinventant eines que faciliten la participació d'un màxim de beneficiaris, actuant sobre les identitats col·lectives. Posarem en marxa una campanya de comunicació creativa que tinga en compte l'imaginari social del poble per contextualitzar, inventar i adaptar les ferramentes a les formes d'habitar i socialitzar-se de la població, amb l'objectiu d'augmentar el seu interès en el procés. Tot sense perdre de vista la serietat del procediment i creant un marc fiable que garantisca la participació vinculant i compromesa de totes les parts implicades.

Aquesta fase d'autodiagnòstic ens proveeix també d'una xarxa de veïnes i veïns implicades/ts que resultarà fonamental en tots els processos de participació en anys següents.

El procés

Proposem enfocar el projecte de reforma urbanística cap a un model de futur, de manera que l'opinió dels i les alcoian.s resulte més lliure, es dirigisca a un ideal que vaja més enllà de qüestions circumstancials, com l'espai per aparcar o per desplaçar-se. El disseny del projecte està en curs, pot implicar una mena d'*escenografia* que incloga una caravana cromada.

La proposta creativa suposarà, a més a més, una major repercussió mediàtica i per tant més ressò i més facilitats per aconseguir la participació dels i les ciutadan.s.

L'autodiagnòstic el fem en tres fases, per a les que necessitarem la col·laboració de Guanyar Alcoi.

FASE 1

Comissió de seguiment:

Generalment un procés participatiu s'inicia amb el contacte i reunions amb personal tècnic i polític de l'ajuntament per contextualitzar el treball. El segon pas és conèixer el teixit social del territori, i amb un.s i altres formar una Comissió de seguiment que col·laborarà i fiscalitzarà el procés de participació i els seus resultats.

En este cas el nostre contacte a Alcoi són els/les integrants de Guanyar Alcoi. Donades les mancances pressupostàries, tant la comunicació en premsa i la difusió del procés d'autodiagnòstic com l'elecció dels seus espais i els seus temps seran responsabilitat de Guanyar Alcoi.

FASE 2

Realització dels tallers; mapatges de diagnòstic en diferents zones del municipi:

Proposem un màxim de tres jornades intensives en què concentrarem els tallers, matí i vesprada, al centre urbà i en distints barris de la ciutat. Sugerim comptar amb el teixit associatiu existent a cada zona, que pot ser clau en la convocatòria d'aquests tallers.

Els espais possibles poden ser escoles, llars de jubilats, mercats, associacions de joves, espais públics...

La ferramenta que s'utilitzarà és el *mapeig participatiu*, plantejat de forma lúdica i creativa. Els mapes participatius comunitaris són un recurs metodològic que s'usa per

ajudar els membres d'una comunitat a expressar gràficament com perceben el seu territori i l'entorn socioambiental.

És possible adaptar el mapeig per a xiquet.s, per a persones majors i per a totes les edats. Un mapeig crític incideix en qüestions de serveis, mobilitat, medi ambient, gènere, urbanisme, etc. En este cas l'objectiu seria el futur urbanístic del Centre urbà, però igualment podríem aplicar un enfocament que tinguera compte de temes com mobilitat, gènere, etc.

Els mapes de les localitats, en ser instruments visuals, permeten recollir i representar informació de forma gràfica, ajudant a reconèixer relacions espacials. La millor font d'informació per al traçat del mapa d'una localitat són les persones que viuen en eixa àrea, però és cert que el Centre urbà és un node, un espai de confluència on tot.s els i les veïn.s tenen coses a dir.

A més a més, considerant que diverses persones proveeixen més informació que una sola, és important incloure a diferents actors amb diferents interessos i experiències, com ara homes i dones, joves i ancian.s, per tenir així una diversitat de visions sobre els recursos locals i la situació actual. Això permetrà que la informació que es presente al mapa constitueixi el consens entre els actors involucrats, ja que ha estat generada de forma col·lectiva.

Guanyar Alcoi facilitarà els mapes de la zona objecte de l'autodiagnòstic (en B/N i format A2) en la quantitat necessària, la publicitat de l'esdeveniment i taules per al mapeig.

FASE 3

Informe tècnic i devolució de la informació generada als diversos agents locals implicats en el procés de diagnòstic participat:

La tercera fase inclou bàsicament dos elements: d'una banda la redacció d'un informe sobre els resultats dels processos d'autodiagnòstic, classificat per àrees i contrastat amb tots els agents involucrats.

De l'altra banda és molt important organitzar una devolució per a la ciutat i per a les persones que han participat: un esdeveniment que mostre tota la informació generada de manera lúdica, que involucre als diferents territoris i grups socials amb els que s'ha treballat prèviament. Esta segona part, amb l'assessorament d'Heterotopia CEAP, també estaria a càrrec de Guanyar Alcoi.

PRESSUPOST

2a Fase: AUTODIAGNÒSTIC

Concepte	Cost
Coordinació i implementació de tallers d'autodiagnòstic. Tallers als barris i itinerants, a definir amb la Comissió de seguiment (Guanyar Alcoi). Informe final.	1487,60 €
IVA 21 %	312,39 €
TOTAL	1.800 €

